

2023. II. negyedév

# HIPA Tájéoló

HIPA Nemzeti Befektetési  
Ügynökség Nonprofit Zrt.

ELEMZÉSI OSZTÁLY

## Tartalom

Összefoglaló .....	2
1. Gazdasági növekedés .....	3
2. Feldolgozóipar .....	6
3. Külkereskedelem .....	8
4. Infláció .....	11
5. Munkaerőpiac .....	12
<i>Keresetek</i> .....	12
<i>Foglalkoztatottság</i> .....	12
<i>Munkanélküliség</i> .....	14
6. Külföldi közvetlen beruházások (FDI) .....	15
7. Villamosenergia-termelés .....	17

Lezárva: 2023. július 9-én

## Összefoglaló

- A 2023. első negyedévi GDP-mérséklődés hátterében az ipar, az építőipar, a végső fogyasztás és a bruttó felhalmozás csökkenése áll.
- 2023-ban a régióban mindenhol a gazdasági növekedés lassulásával számolhatunk, ugyanakkor 2024-ben a térség legtöbb országának bővülése várhatóan meg fogja haladni a 2,0%-ot.

### GDP

GDP volumene: -0,9% (2023. első negyedév)

Prognózis (2023): +0,5% (EB), +0,5% (IMF), 0,0% (OECD)



- 2023. január-áprilisban a feldolgozóipari termelési érték 17.360,1 milliárd forintot tett ki.
- Az idei év első négy hónapjában a feldolgozóipari termelés húzóágazatai a járműgyártás, az élelmiszeripar és a villamos berendezés gyártása voltak.
- Régiós összehasonlításban a magyar feldolgozóipari termelés átlagos volumenindexe a középmezőnyben szerepel.

### Feldolgozóipar

Hozzáadott érték részaránya a nemzetgazdaságban: 20,0% (2021)

Termelési érték: +12,6% (2023. január-április)



- 2020. IV. negyedév és 2022. IV. negyedév között a villamosenergia import negyedéves értéke közel 5-szörösére (1,63 milliárd euróra), a földgáz importé 7,5-szeresére (3,30 milliárd euróra) nőtt.
- A 2023. I. negyedévi termékforgalmi egyenleg már újra többletet (1,05 milliárd euró) mutatott, a termékexport fellendülése és az energiahordozó import visszaesése nyomán.

### Külkereskedelem

Áruexport: +12,0%, 50,5 milliárd euró (2023. I-IV. hó)

Áruimport: +4,6%, 49,1 milliárd euró (2023. I-IV. hó)



- 2023. I-V. hónapban átlagosan 24,4%-kal nőttek a fogyasztói árak Magyarországon.
- 2023. májusban a közép-európai tagállamokban a fogyasztói árindex kivétel nélkül meghaladta az uniós átlagot (7,1%).
- Az MNB szerint 2023. második felében felgyorsulhat a dezinfláció, így az éves átlagos infláció 2024-re 3,5-5,5%-ra mérséklődhet.

### Infláció

Fogyasztói árindex: 24,4% (éves, 2023. I-V. hó)

Éves átlagos infláció: 16,5-18,5% (prognózis, 2023)



- 2023. I. negyedévi magyar munkanélküliségi ráta (4,1%) alig kétharmada az uniós átlagnak (6,3%), és a 7. legalacsonyabb az EU-ban.
- 2023. I. negyedévi magyar foglalkoztatási ráta (64,2%) meghaladta az uniós átlagot (60,9%), és a 3. legmagasabb a közép-európai tagállamok között.
- 2023. áprilisban a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset éves szinten 15,1%-kal (578.000 Ft-ra) nőtt, a reálkereset 6,9%-kal csökkent.

### Munkaerőpiac

Munkanélküliségi ráta: 3,6-3,7% (prognózis, 2023)

Versenyszféra bruttó átlagkereset: +14,7-15,5%, (prognózis, 2023)



- 2022-ben több mint 12%-kal csökkent a globális FDI-áramlás értéke.
- A bejelentett zöldmezős beruházások száma 15%-kal nőtt a tavalyi évben, a fejlődő országokban ennél is jelentősebben, 37%-kal bővült.
- A beáramló külföldi közvetlen beruházások értéke alapján tavaly az USA állt az első helyen a célországok rangsorában.

### FDI

Globális FDI-áramlás értéke: 1.295 milliárd dollár (2022)

Bejelentett zöldmezős projektek száma: 17.598 (2022)



## 1. Gazdasági növekedés

**2023 első negyedévében a bruttó hazai termék volumene Magyarországon 0,9%-kal mérséklődött az előző év azonos időszakához képest,<sup>1</sup> ami leginkább az ipar (azon belül a feldolgozóipar és az energiaipar), valamint az építőipar teljesítményének visszaesésével magyarázható. A feldolgozóiparon belül a legnagyobb mértékben a vegyi anyagok és vegyi termékek gyártása ágazat csökkent, ezzel szemben a közúti járművek, továbbá a villamos berendezések gyártása bővült.<sup>2</sup>**

**A 2023. év első negyedévében a termelési oldalon az ipar hozzáadott értéke 3,2%-kal (ezen belül is a feldolgozóiparé 1,5%-kal), míg az építőiparé közel kétéves folyamatos bővülést követően 8,6%-kal mérséklődött éves alapon. A mezőgazdaság teljesítménye jelentősen bővült a tavalyi évi azonos időszaki alacsony bázishoz viszonyítva, így a hozzáadott értéke 20,2%-kal nőtt.<sup>3</sup>**

**A szolgáltatások bruttó hozzáadott értéke 1,1%-kal emelkedett, ami mögött elsősorban a humánegészségügyi, szociális ellátás (16,9%-os), a pénzügyi, biztosítási tevékenység (4,6%-os), továbbá az oktatás (3,4%-os) bővülése áll. A bruttó hazai termék 2023. első negyedévi 0,9%-os csökkenése mögött az ipar 0,9 és az építőipar 0,3 százalékpontos visszaesése áll. Ezzel szemben a mérleget a szolgáltatások 0,7, a mezőgazdasági szektor pedig 0,5 százalékponttal javította.<sup>4</sup>**

**A felhasználási oldalon a háztartások tényleges fogyasztása 2,5%-kal csökkent 2022 első negyedévéhez viszonyítva. A háztartások fogyasztási kiadása is mérséklődött (3,9%-kal): a hazai fogyasztási kiadások volumene a legnagyobb mértékben a nem tartós termékek (9,0%) és a szolgáltatások fogyasztása (2,3%-kal) körében esett vissza. Itt érdemes megemlíteni, hogy 2022 decemberétől 2023 áprilisáig minden hónapban volumencsökkenést regisztráltak a kiskereskedelmi forgalom esetében.<sup>5</sup>**

**Mindent egybevetve, a bruttó hazai termék 2023. első negyedévi mérséklődése mögött a végső fogyasztás 2,1, valamint a bruttó felhalmozás 3,3 százalékpontos csökkenése áll. Ezzel szemben a külkereskedelmi forgalom egyenlege 4,4 százalékponttal fékezte a gazdasági teljesítmény visszaesését.<sup>6</sup>**

**Az idei évi visszafogott növekedés mögött számos tényező húzódik meg. A reálberek csökkenése és a vállalati költségek emelkedése mellett a magas infláció miatt óvatossá váló fogyasztói döntések és a szigorúbb fiskális politika miatt elhalasztott beruházások egyaránt hozzájárulnak a belső kereslet mérséklődéséhez, ezzel szemben a nettó export elősegíti a GDP bővülését. A tavalyi aszályos év után az alacsony bázisú mezőgazdasági teljesítmény is minden bizonnyal javítani fogja a gazdasági növekedést.**

---

<sup>1</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>2</sup> Forrás: [KSH](#)

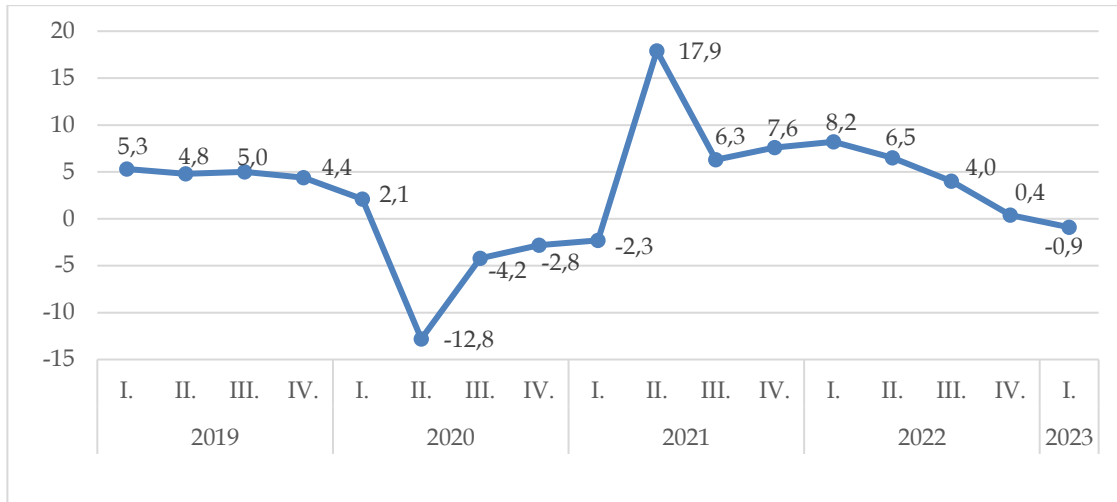
<sup>3</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>4</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>5</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>6</sup> Forrás: [KSH](#)

**A GDP növekedése Magyarországon (százalék, az előző év azonos időszakához viszonyítva, a kiigazítás nélküli, nyers adatok alapján)**



Forrás: KSH<sup>7</sup>

Az év második felében a monetáris politika lazításán keresztül a beruházások is élénkülhetnek, míg a szolgáltatások körében a nyári hónapokban a turizmus járulhat hozzá a növekedéshez. A defláció következtében a reáljövedelmek emelkedni fognak, mindemellett a magas szinten állandósuló foglalkoztatottság, a (bejelentett nagyobb feldolgozóipari) beruházások elindulása és a folyamatban lévő jelentős kapacitásbővítések is a pozitív irányba mutatnak.

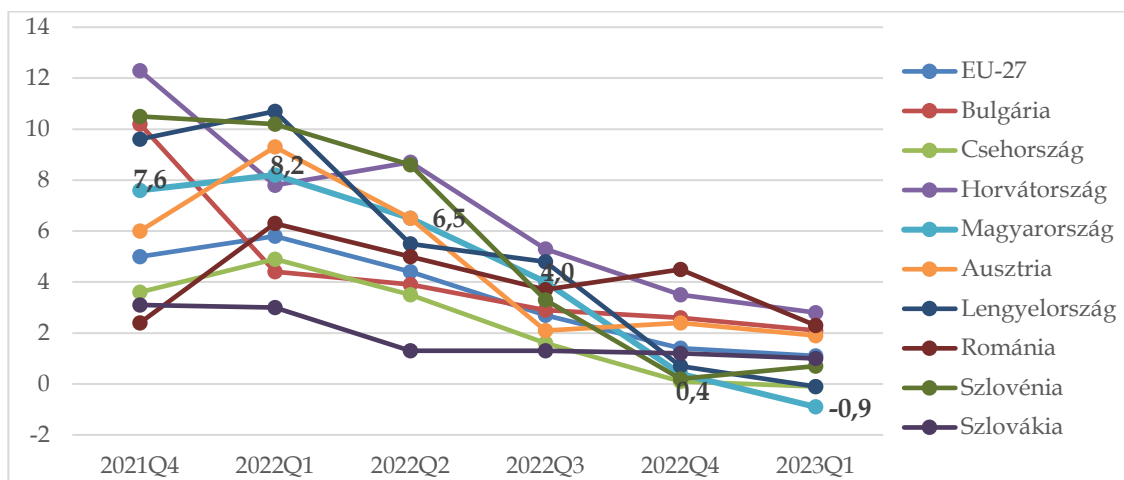
Fontos ugyanakkor megemlíteni, hogy a vállalati beruházások szerkezetében kettőség figyelhető meg: míg az exportorientált cégek beruházásai éves alapon bővültek, addig a belföldre termelő vállalatoknál és a szolgáltató szektorban visszaesést regisztráltak. Kritikus lesz az uniós források beérkezése és annak időpontja, az ezzel kapcsolatos bizonytalanság befolyásolja leginkább az ideai várakozásokat. **A Magyar Nemzeti Bank (MNB) az idei évre 0,0-1,5%-os, 2024-re 3,5-4,5%-os, 2025-re pedig 3,0-4,0%-os növekedéssel számol.**<sup>8</sup>

2023 első negyedében az európai gazdaságok többségében az elemzői várakozások felett alakult a gazdasági növekedés, ugyanakkor számos ország került recesszióba. Az Európai Unió 27 országa közül éves bázison 9 tagországban is csökkent a GDP. Érdekes azonban megemlíteni, hogy az idei évben a főbb nyersanyagok ára csökkent, az infláció mérséklődött, a kereskedelem bővült a legtöbb országban, mindemellett pedig a kedvező európai munkaerőpiaci helyzet is támogathatja a konjunkturális folyamatokat.

<sup>7</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>8</sup> Forrás: [MNB](#)

### A régiós országok GDP-növekedése éves alapon (százalék, 2021Q4-2023Q1)



Forrás: Eurostat<sup>9</sup>

Az Eurostat adatai szerint az idei év első negyedében a visegrádi országokat tekintve Szlovákiában 1,0%-os bővülést regisztráltak, ezzel szemben Csehországban és Lengyelországban 0,1%-os, míg Magyarországon 0,9%-os visszaesést jegyeztek fel. Az Eurózána gazdasága 1,2%-kal bővült, összességében pedig kijelenthető, hogy a közép-kelet-európai országok az európai rangsor középső részében végeztek.<sup>10</sup>

### A régiós országok GDP-növekedése (százalék, előrejelzés)

Ország	IMF		Európai Bizottság		OECD	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Magyarország	0,5	3,2	0,5	2,8	0,0	2,5
Eurózána	0,8	1,4	1,1	1,6	0,9	1,5
Ausztria	0,4	1,1	0,4	1,6	0,2	1,6
Bulgária	1,4	3,5	1,5	2,4	1,9	3,2
Csehország	-0,5	2,0	0,2	2,6	0,3	2,4
Horvátország	1,7	2,3	1,6	2,3	2,1	2,5
Lengyelország	0,3	2,4	0,7	2,7	0,9	2,1
Románia	2,4	3,7	3,2	3,5	2,6	3,2
Szlovákia	1,3	2,7	1,7	2,1	1,3	2,0
Szlovénia	1,6	2,1	1,2	2,2	1,5	2,6

Forrás: IMF,<sup>11</sup> Európai Bizottság,<sup>12</sup> OECD<sup>13</sup>

A nemzetközi szervezetek várakozása szerint 2023-ban a régióban mindenhol a gazdasági növekedés lassulásával számolhatunk, ugyanakkor 2024-ben a térség legtöbb országának bővülése meg fogja haladni a 2,0%-ot. **Kiemelendő, hogy jövőre az IMF, az Európai Bizottság**

<sup>9</sup> Forrás: [Eurostat](#)

<sup>10</sup> Forrás: [Eurostat](#)

<sup>11</sup> Forrás: [IMF](#)

<sup>12</sup> Forrás: [Európai Bizottság](#)

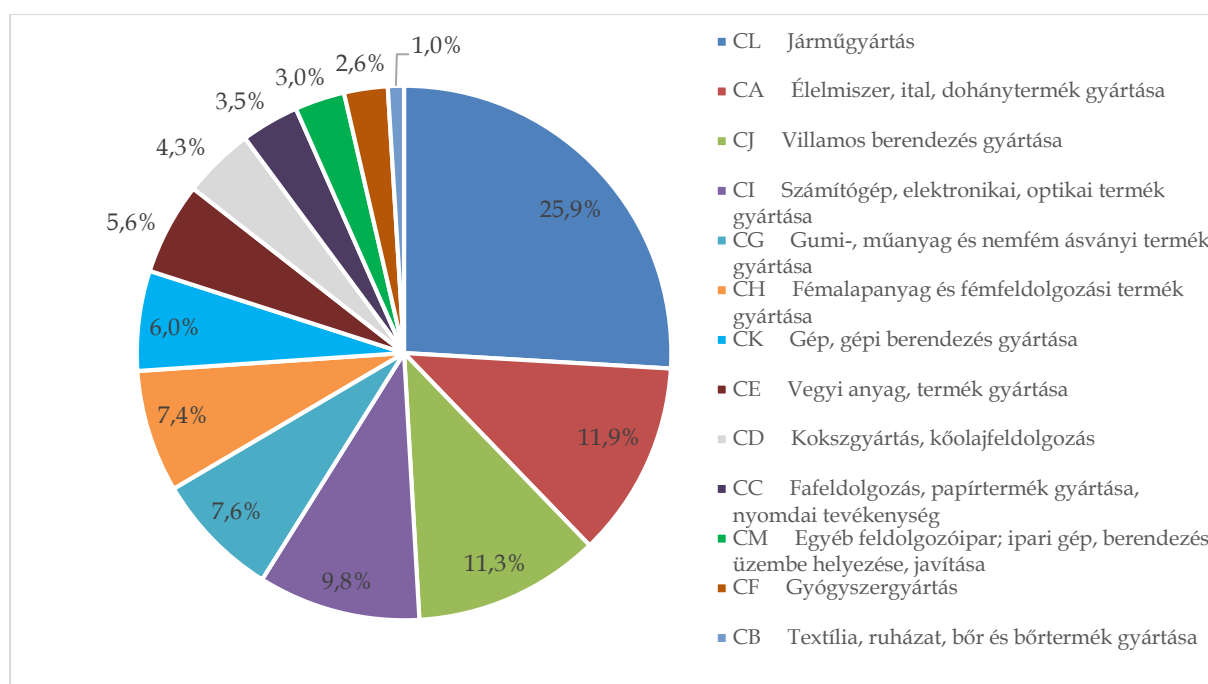
<sup>13</sup> Forrás: [OECD](#)

és az OECD is gyors gazdasági felépülést vár Magyarországon az idei visszafogottabb növekedést követően.

## 2. Feldolgozóipar

2023 első négy hónapjában a teljes feldolgozóipari termelési érték 17.360,1 milliárd forintot ért el, ami 12,6%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest, ugyanakkor a volumenindex alapján 3,2%-os mérséklődést regisztráltak.<sup>14</sup> A termelési érték 25,9%-át a járműgyártás, 11,9%-át az élelmiszeripar, míg 11,3%-át a villamos berendezés gyártása adta.<sup>15</sup>

A feldolgozóipar termelés megoszlása aláganként (2023. január-április)



Forrás: KSH

A termelés volumenindexét vizsgálva 2023. január-áprilisban a legmagasabb bővülést a villamos berendezés gyártása alág érte el (+27,8%), ezt követte a járműgyártás alág (+15,3%), a harmadik helyen pedig a gép, gépi berendezés gyártása található (+6,6%). **A 13 feldolgozóipari alág közül 9 esetben viszont csökkenést jegyeztek fel.** A legnagyobb visszaesést a kocszgyártás, kőolajfeldolgozás alág (-30,0%) szenvedte el, amelyet a vegyi anyag, termék gyártása követett 24,5%-os csökkenéssel. A harmadik legnagyobb mérséklődést a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártásánál jegyeztek fel (-18,1%).<sup>16</sup>

Az ipar termelés visszafogott teljesítménye elsősorban a belföldi értékesítések hirtelen visszaesésére vezethető vissza, de fontos megjegyeznünk, hogy néhány hónapja már az exportértékesítéseket is csökkenő tendencia jellemzi. **A teljesítmény mérséklődése több tényezőre vezethető vissza: leginkább az energiaárak jelentős emelkedése, a gyenge belső**

<sup>14</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>15</sup> Forrás: [KSH](#)

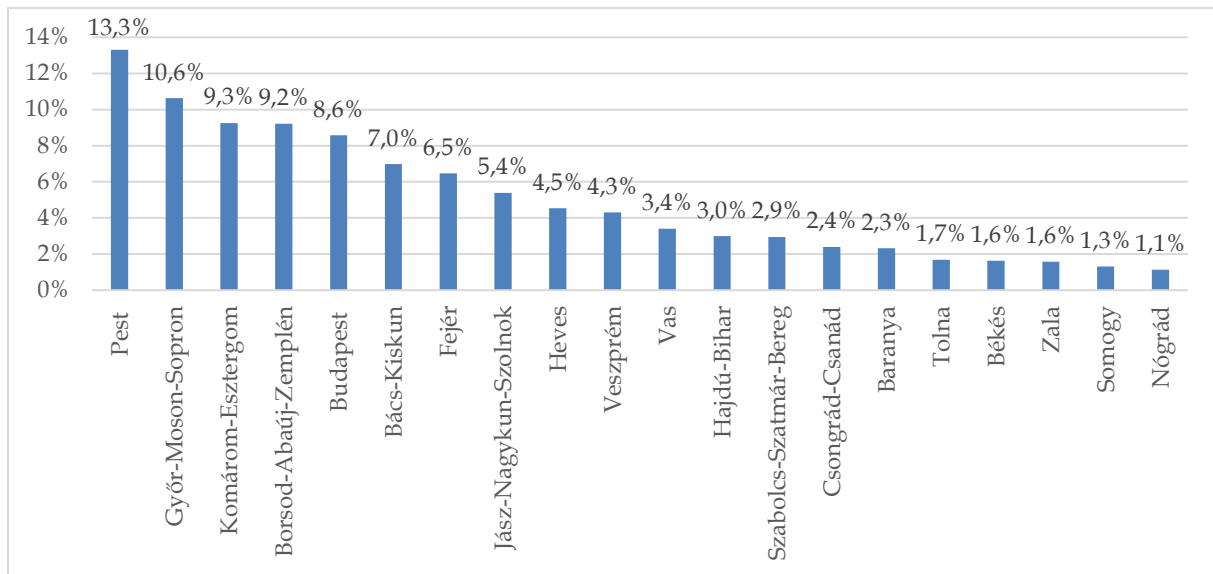
<sup>16</sup> Forrás: [KSH](#)

kereslet, az exportpiacok lassulása járul hozzá a zsugorodáshoz. Olyan egyedi tényezők is szerepet játszhatnak, mint az óriási élelmiszerársook vagy az árstopok miatti piaci zavarok.

Az autógyártás területén a termelési kilátások kedvezően alakulnak: az elmúlt időszakban a beszállítói láncok helyre álltak, a chip- és félvezetőhiány okozta nyomás enyhült, így a felhalmozódott megrendelési hiányt folyamatosan ki tudják elégíteni. Elemzői várakozások szerint az ipari termelésben élénkülés várható, amit az előbb felsorolt tényezők mellett a belső kereslet fokozatos helyreállása és az új – főleg az akkumulátorgyártáshoz, az autógyártáshoz, az élelmiszeriparhoz, a vegyiparhoz, valamint a védelmi iparhoz kapcsolódó – kapacitások várható üzembe helyezése is támogat.

A teljes ipari termelés területi megoszlását vizsgálva a **2023. január-áprilisra vonatkozó adatok alapján hét vármegye volt képes növekedést felmutatni**, a legnagyobb mértékben **Komárom-Esztergom és Baranya vármegyében 14,7-14,7%-kal**, Veszprém vármegyében 8,6%-kal, míg Pest vármegyében 5,7%-kal bővült az ipari termelés volumene. Ezzel szemben **Tolna vármegyében 21,6%-kal csökkent a termelés volumene**, Fejér vármegyében 20,9%-kal, míg Csongrád-Csanád vármegyében 16,8%-kal esett vissza az ipar teljesítménye.<sup>17</sup>

**Az ipari termelés megoszlása vármegyénként (2023. január-április)**



Forrás: KSH<sup>18</sup>

A magyarországi ipari termelés szempontjából Pest, Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom vármegye emelhető ki, a 3 területi egység összesen a teljes ipari teljesítmény közel egyharmadért felelt 2023 első négy hónapjában. A legalacsonyabb súlyt Nógrád, Somogy, Zala és Békés vármegyék képviselték, rendre 1,1%-os, 1,3%-os, illetve 1,6-1,6%-os részesedéssel.

Az elmúlt három negyedévet megfigyelve látható, hogy a régiós feldolgozóipari termelés volumene a 2022. augusztusi 0,2-11,6%-os sávból 2023. április hónapra -8,2-2,2%-os sávba esett

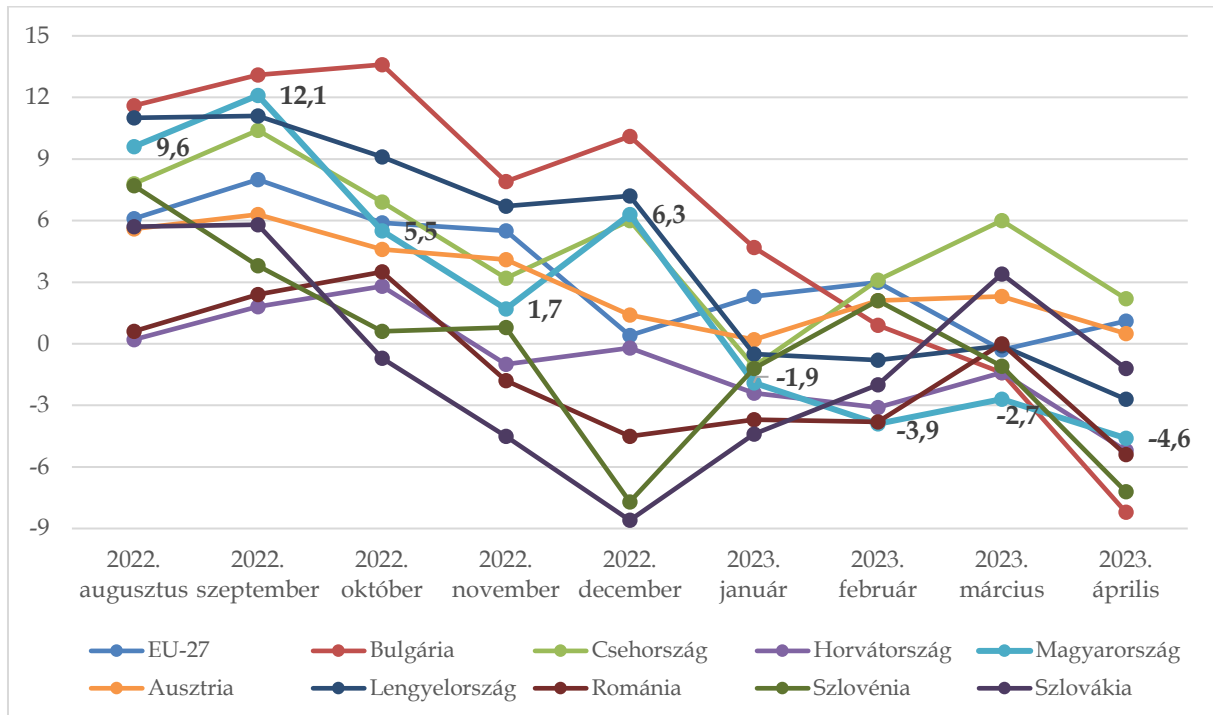
<sup>17</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>18</sup> Forrás: [KSH](#)



vissza. Még ha a bázishatásokat is belekalkuláljuk, ez így is egy jelentős csökkenésnek tekinthető. A 2022. május-2023. áprilisi időszakot tekintve hazánk feldolgozóipari termelési volumenindexe régiós összehasonlításban a középmezőnyben helyezkedik el, a havi átlagos növekedés 3,1% volt. A 12 hónapban a régióban kiemelkedő teljesítményt nyújtott a bolgár és a lengyel feldolgozóipar, előbbiben 8,3%, utóbbiban pedig 6,1% volt a havi átlagos növekedés.

**A régió országainak feldolgozóipari termelési volumenindexe éves alapon  
(százalék, naptárhatással kiigazított)**



Forrás: Eurostat<sup>19</sup>

### 3. Külkereskedelem

2012-től egészen 2021. II. negyedévig a külkereskedelmi áruforgalom minden egyes negyedévben többletet produkált, melynek átlagos értéke 1.704,6 millió euró volt. Ugyanakkor a 2021. III. negyedévben jelentős változás állt be, amikor is a külkereskedelmi termékforgalom egyenlege 974,5 millió eurós deficitbe fordult át az előző negyedévi 916,1 millió eurós szufficitből. 2021. III. negyedév és 2022. IV. negyedév között termékimport értéke folyamatosan meghaladta a termékexportét és ebben az időszakban a külkereskedelmi hiány átlagos negyedéves értéke 1.731,6 millió euró volt.

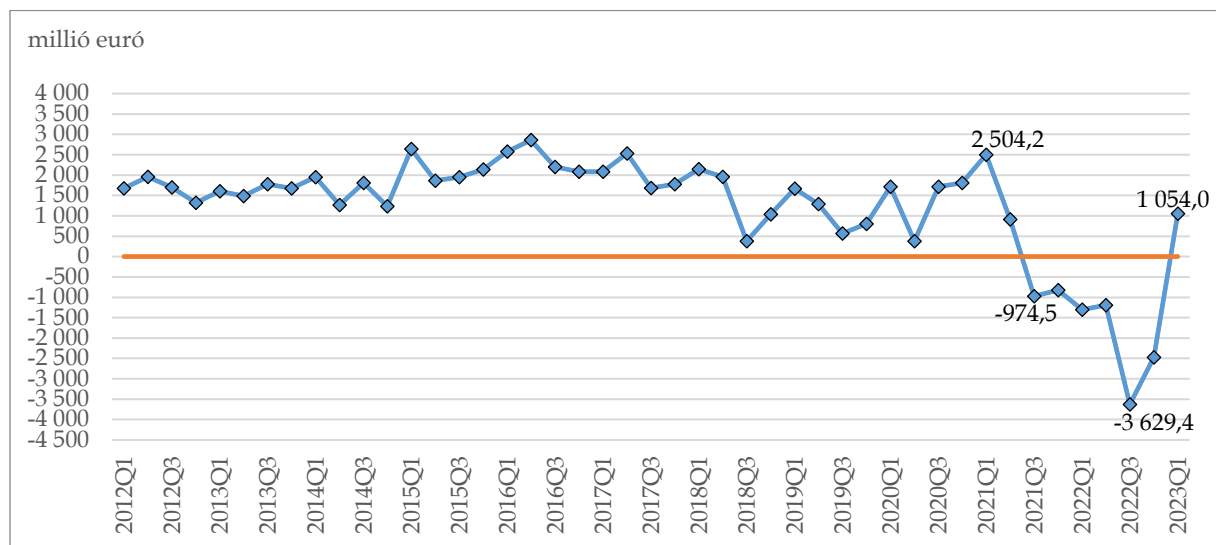
A változás mértékét jól jelzi, hogy a 2021. I. negyedév és 2022. IV. negyedév között eltelt két év alatt a termékexport 24,5%-kal (29,7 milliárd euróról 37,0 milliárd euróra), míg a termékimport 45,0%-kal (27,2 milliárd euróról 39,5 milliárd euróra) nőtt. Mivel a behozatal bővülése majdnem kétszer akkora ütemű volt, mint a kivitelé, ezért külkereskedelmi áruforgalom 2021. I. negyedévi 2.504,2 millió eurós szufficitje 2022. IV. negyedévre 2.473,0

<sup>19</sup> Forrás: [Eurostat](#)

millió eurós deficitbe fordult át. A két év alatt közel 5 milliárd eurós egyenlegromlás oka az energiahordozók importjának ugrásszerű növekedése volt.

Kedvező fejlemény ugyanakkor, hogy a 2022. III. negyedévi mélypont (3.629,4 millió eurós hiány) óta javult a termékgazdálkodási egyenleg. Az importbővülés megtorpanása és ezzel párhuzamosan az export számottevő emelkedése azt eredményezte, hogy 2023. I. negyedévben a külkereskedelmi termékgazdálkodási egyenlege immár újra számottevő többletet (1.054,0 millió euró) mutatott.

**Külkereskedelmi termékgazdálkodási alakulása  
(2012. I. negyedév - 2023. I. negyedév, millió euró)**



Forrás: KSH

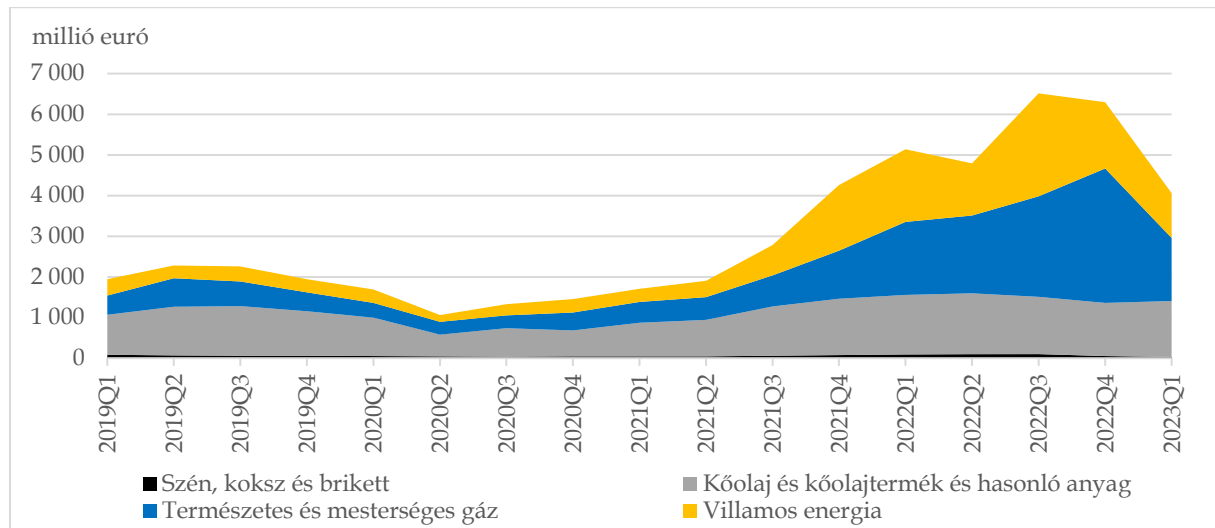
A negyedéves külkereskedelmi termékgazdálkodási egyenleg 2021. III. negyedévi deficitbe fordulását elsősorban az energiahordozók behozatalának masszív emelkedése okozta. 2019. I. negyedév és 2021. II. negyedév között az energiahordozó import negyedéves értéke még csak 1,0-2,3 milliárd euró között mozgott, ami a teljes termékimporton belül 5,1%-8,8%-os súlyt képviselt. 2021. III. negyedévtől kezdve az energiahordozó negyedéves behozatali értékei és a termékimporton belüli súlya is látványosan megugrott. 2021. IV. negyedév és 2022. IV. negyedév között az energiahordozók negyedéves importja már 4,2-6,6 milliárd euró között, a termékimporton belüli súlya pedig 13,1%-16,5% között alakult.

Az energiahordozókon belül elsősorban a villamosenergia és a földgáz behozatala nőtt meg ugrásszerűen. 2020. IV. negyedév és 2022. IV. negyedév között a villamosenergia behozatal értéke közel 5-szörösére (331,9 millió euróról 1.626,6 millió euróra), a földgáz behozatalé pedig mintegy 7,5-szeresére (442,1 millió euróról 3.304,0 millió euróra) emelkedett. Ehhez képest ebben két éves időszakban a kőolaj és kőolajtermékek importértéke kétszeresére (635,6 millió euróról 1.306,5 millió euróra), az elhanyagolható súlyú szén, koks és brikett importé pedig csak 25,9%-kal (44,0 millió euróról 55,4 millió euróra) nőtt. Ennek megfelelően az energiahordozók import összetétele is eltolódott. Míg 2020. IV. negyedévben az energiahordozók behozatalának (1.453,5 millió euró) 43,7%-át a kőolaj és kőolajtermékek, a 30,4%-át a földgáz 22,8%-át a villamosenergia tette ki, addig 2022. IV. negyedévben az

**energiahordozók importjának** (6.292,6 millió euró) már **52,5%-át a földgáz, 25,8%-át a villamosenergia és 20,8%-át a kőolaj és kőolajtermékek** adták.

A külkereskedelmi termékegyenleg **2022. III. negyedévi mélypontja** (3.629,4 millió eurós hiány) egybeesett az **energiahordozók negyedéves importjának csúcspontjával** (6 514,3 millió euró). **2022. III. negyedév és 2023. I. negyedév között az energiahordozók behozatala számottevő csökkenésnek indult.** Ebben az időszakban a **villamosenergia import 56,3%-kal** (2.534,2 millió euróról 1.107,5 millió euróra), a **földgáz pedig behozatal 37,4%-kal** (2.472,0 millió euróról 1.548,0 millió euróra) **esett vissza.** Az **energiahordozó import 2022. III. negyedév és 2023. I. negyedév közötti, közel 2,5 milliárd eurós csökkenése jelentősen hozzájárult** ahhoz, hogy újra **többletet mutat a külkereskedelmi termékforgalom egyenlege.**

### Energiahordozók importjának alakulása (2019. I. negyedév – 2023. I. negyedév, millió euró)



Forrás: KSH

**2023. január-áprilisban a magyar áruexport értéke éves szinten 12,0%-kal, 50,5 milliárd euróra, az áruimport pedig 4,6%-kal, 49,1 milliárd euróra nőtt.**<sup>20</sup> Az MNB várakozása szerint a **mérséklődő energiaárak és a csökkenő belső kereslet** következtében lassul az import bővülésének üteme, így **idén a nettó export pozitívan járulhat hozzá a GDP növekedéshez.** 2023. I. negyedévében a nettó export már összességében 4,4 százalékponttal tompította GDP csökkenését. Az **energiaárak 2022 végén meginduló, majd 2023 elején folytatódó normalizálódása az energiainport értékének érdemi csökkenésében tükröződött.** A **gázárak a 2022 nyarán jellemző 200 euró/MWh feletti szintről 2023 márciusára 40 euró/MWh közelébe estek, az energiafelhasználás alkalmazkodása pedig az import volumen csökkenésén keresztül támogatta a külső egyensúly javulását.** Mindezek hatására a **folyó fizetési mérleg hiánya 2023-ban várhatóan a GDP 1,8-2,8%-a között alakul.** **2024-től az élénkülő külső kereslet és a kiépülő új exportkapacitások termelőre fordulásával a külső egyensúlyi pozíció számottevő mértékben tovább javulhat.**<sup>21</sup>

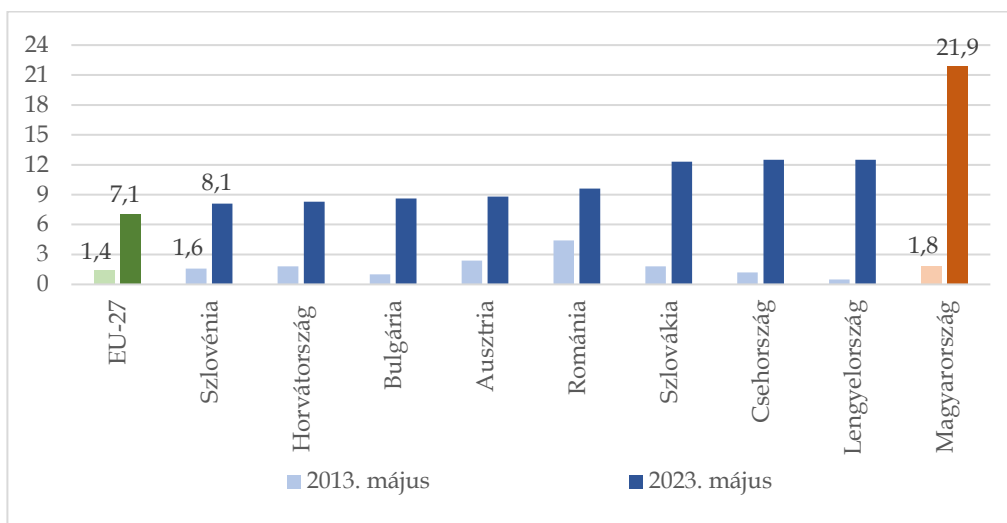
<sup>20</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>21</sup> Forrás: [MNB](#)

## 4. Infláció

**2023. májusban** az Eurostat által használt **harmonizált fogyasztói árindex (HICP) az Európai Unióban 7,1%** (egy évvel korábban 8,8%) **volt.** A tagállamok közül a **leggyorsabb ütemű átlagos áremelkedést Magyarországon (21,9%), Lengyelországban (12,5%) és Csehországban (12,5%) mérték.** A legalacsonyabb májusi inflációs rátával Luxemburg (2,0%), Belgium (2,7%) Dánia (2,9%) és Spanyolország (2,9%) rendelkezett. **A közép-európai régió EU tagállamaiban a harmonizált fogyasztói árindex az uniós átlag feletti volt.** A térségben a **legmagasabb inflációs rátát Magyarországon (21,9%), a legalacsonyabbat Szlovéniában (8,1%) mérték.**<sup>22</sup>

**Harmonizált fogyasztói árindex (HICP) alakulása a közép-európai uniós tagországokban (2013. május - 2023. május, %)**



Forrás: Eurostat

A KSH adatai alapján **2023. májusban az átlagos fogyasztói árindex 21,5%, a maginfláció<sup>23</sup> pedig 22,8% volt.** 2022. májushoz képest **leggyorsabb ütemben a háztartási energia (37,2%) ára emelkedett,** ezen belül a vezetékes gáz ára 49,1%-kal, az elektromos energiáé pedig 27,2%-kal nőtt. **Átlag feletti ütemben nőtt az élelmiszerek ára (33,5%) is.** Egy év alatt leginkább az édesipari lisztesáru (59,6%), a kenyér (52,7%), a tejtermékek (51,3%), a vaj és vajkrém (46,8%), a tojás (46,1%), a száraztészta (37,4%), a péksütemények (36,6%), a tej (34,9%) és a sajt (33,7%) drágultak. A hatósági árstopppal is érintett liszt (7,2%) és az étolaj (3,5%) ára nőtt a legkisebb mértékben. **2023 első öt hónapjában a KSH 24,4%-os átlagos fogyasztói áremelkedést mért Magyarországon.**<sup>24</sup>

A **2023. januári 25,7%-os tetőzést követően megkezdődött a fogyasztói árindex fokozatos mérséklődése,** amit a külső és a belső tényezők egyaránt támogatnak. Az **energia-, a nyersanyagárak és a szállítási költségek jelentősen csökkentek,** emellett a **globális konjunktúra lassulása** is fékezi a külső inflációs nyomást. **2023. II. félévében a dezinflációs**

<sup>22</sup> Forrás: [Eurostat](#)

<sup>23</sup> Megjegyzés: 2021 áprilisától a KSH új módszertant alkalmaz a maginfláció számítására, a mutató a továbbiakban nem tartalmazza a szeszes italok és dohányárak árváltozását.

<sup>24</sup> Forrás: [KSH](#)

**folyamat felgyorsulása várható**, mivel egyre markánsabban jelentkeznek a **szigorú monetáris politika**, a **globális nyersanyagárak**, a **hazai fogyasztás csökkenésének árleszorító hatása**, továbbá a **magas tavalyi bázisok hatása**. Magyarországon az **infláció várhatóan 2023 végére csökken egyszámjegyre**.<sup>25</sup>

A fogyasztói árak alakulását övező jelentős bizonytalanság miatt az **MNB 2023. június 22-i Inflációs Jelentésében is sávós előrejelzést adott**. A 2024-re várt inflációs pálya az adóintézkedésekhez köthetően enyhén feljebb tolódott, így az éves átlagos infláció várhatóan 2025 elején fog **visszatérni a jegybanki toleranciasávba** (3%±1 százalékpont).

**Az MNB 2023. júniusi inflációs prognózisa (2022-2025. éves átlag, %)**

	2022 (tény)	2023	2024	2025
Infláció	14,5	16,5-18,5	3,5-5,5	2,5-3,5
Maginfláció	15,7	17,7-19,6	4,6-7,0	3,0-3,5

Forrás: MNB

## 5. Munkaerőpiac

### *Keresetek*

A KSH adatai alapján **2023. január-áprilisban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók **havi bruttó átlagkeresete a vállalati szférában**<sup>26</sup> **566.400 forintot** tett ki, ami **17,4%-os emelkedés** 2022. év azonos időszakához képest. Ebben a körben a **havi bruttó kereset mediánértéke 427.300 forint** volt, ami **18,7%-kal** magasabb bázis értéknél. **2023. áprilisban nemzetgazdasági szinten** (közfoglalkoztatottak nélkül számítva) a **havi bruttó átlagkereset 578.000 forint** volt, ami éves szinten **15,1%-os emelkedést** jelent. A bruttó átlagkereset az **pénzügyi szolgáltatás szektorban volt a legmagasabb** (1.057.300 forint), a **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén a legalacsonyabb** (366.600 forint). 2023. áprilisban a **reálkereset 6,9%-kal csökkent** a 24,0%-os infláció mellett.<sup>27</sup> A **nominális bérdinamika a tavalyi évinél némileg mérsékeltebben**, de továbbra is **magasan alakulhat**. A bérdinamikát a **munkaerőpiac feszessége**, a **minimálbér és a garantált bérminimum év eleji jelentős mértékű emelése** és az **inflációs várakozások** határozzák meg. Az MNB 2023. júniusi prognózisa szerint **idén 14,7-15,5%-kal, 2024-ben 9,1-10,1%-kal** nőhet a **bruttó átlagkereset a versenyszférában**.<sup>28</sup>

### *Foglalkoztatottság*

Az Eurostat adatai alapján a **2023. I. negyedévi magyar foglalkoztatási ráta (64,2%) 3,3 százalékponttal haladta meg az uniós átlagot (60,9%)** és ezzel a **közép-európai tagországok között** – Ausztria és Csehország után – **Magyarországon a harmadik legmagasabb a foglalkoztatottság**. Tíz év alatt **13,0 százalékponttal emelkedett a magyar foglalkoztatási ráta**, ami – Málta után – a **második legnagyobb mértékű növekedésnek számít az EU-ban**.

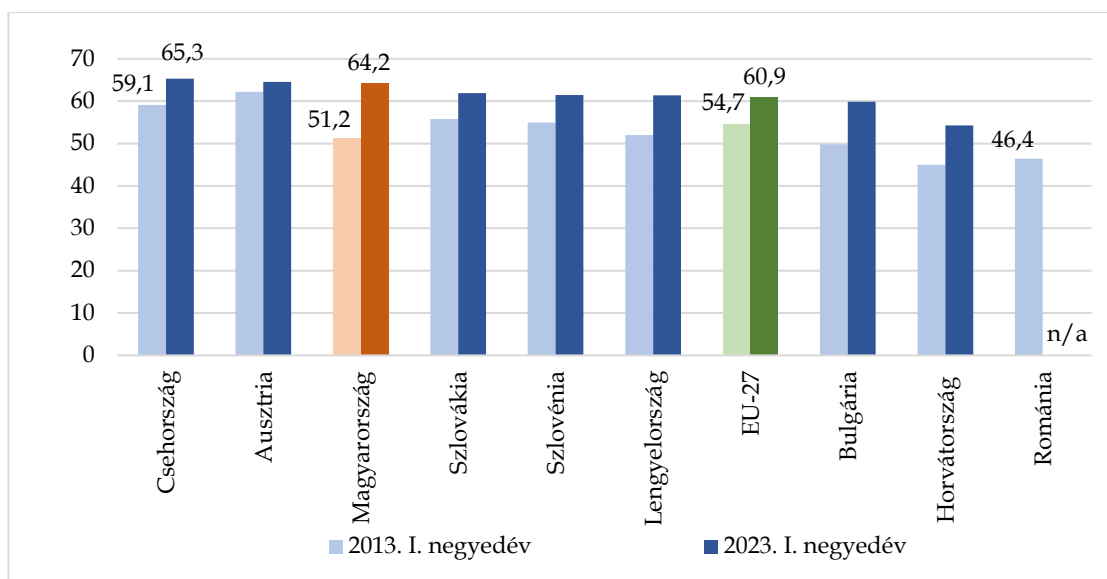
<sup>25</sup> Forrás: [MNB](#)

<sup>26</sup> Megjegyzés: közfoglalkoztatottak nélkül számolva, minden alkalmazottal rendelkező vállalkozásra

<sup>27</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>28</sup> Forrás: [MNB](#)

### Foglalkoztatási ráta a közép-európai uniós tagországok 15-74 éves népessége körében (2013. I. negyedév - 2023. I. negyedév, %)



Forrás: Eurostat

Magyarországon több mint 12 éve a foglalkoztatáspolitiká vezérfonala, hogy a Kormány 2010-ben 1 millió új munkahely létrehozását vállalta és a teljes foglalkoztatás elérésére törekszik. A KSH adatai alapján 2010 első negyedévében a foglalkoztatottak száma a 15-74 éves népesség körében még mintegy 3,8 millió fő (3 821,8 ezer fő), a foglalkoztatási ráta pedig 50% alatt (49,8%) volt. **2023. I. negyedévben közel 4,7 millió fő (4.695,8 ezer fő) foglalkoztatottat regisztráltak, a foglalkoztatási ráta pedig elérte a 64,2%-ot.** 2022 első negyedévéhez képest a foglalkoztatottak száma 21,5 ezer fővel bővült, a foglalkoztatási ráta pedig 63,7%-ról 64,2%-ra emelkedett. 2023. január-márciusban a foglalkoztatási ráta **Budapest**en (70,4%) és **Győr-Moson-Sopron vármegyében** (69,2%) volt a legmagasabb, ezen kívül csak **Pest** (67,3%), **Komárom-Esztergom** (66,9%) és **Fejér vármegyében** (66,3%) haladta meg az országos átlagot. Az országban **Somogy** (56,0%), **Nógrád** (58,6%), **Békés** (58,6%) és **Tolna vármegyében** (58,7%) volt a legalacsonyabb a foglalkoztatási ráta.

2023. március-májusban a 4.703,7 ezer foglalkoztatottból 4.533,9 ezer fő dolgozott a hazai elsődleges munkaerőpiacon, 100,8 ezer foglalkoztatott dolgozott külföldi telephelyen, továbbá 69,0 ezer fő volt a közfoglalkoztatottak száma. Míg a hazai elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma 14,3 ezer fővel, a külföldön dolgozóké pedig 5,1 ezer fővel nőtt, addig a közfoglalkoztatottaké 9,0 ezer fővel csökkent az előző év azonos időszakához képest.<sup>29</sup> A jegybank 2023. júniusi előrejelzése szerint továbbra is erős marad a munkaerő-kereslet, ezért a GDP-növekedés lassulásának ellenére a versenyszférában a foglalkoztatottak száma 2023-ban 0,4-0,7%-kal emelkedhet. Ugyanakkor foglalkoztatás várhatóan szektorálisan és vállalati létszám kategóriák szerint eltérően alakulhat. **2024-ben a versenyszférában foglalkoztatottság enyhén, 0,2-0,7%-kal nőhet.**<sup>30</sup>

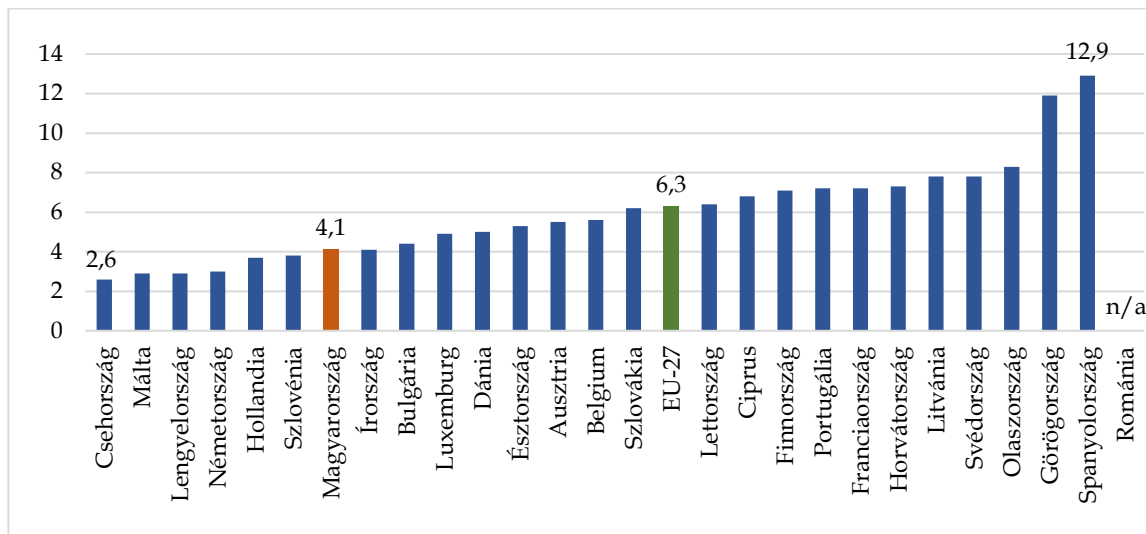
<sup>29</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>30</sup> Forrás: [MNB](#)

## Munkanélküliség

Az Eurostat adatai alapján a 2023. I. negyedévi 4,1%-os magyar munkanélküliségi ráta Írországgal holtversenyben a hetedik legalacsonyabb volt az EU-ban. A magyar munkanélküliség kevesebb, mint kétharmada volt az uniós átlagnak (6,3%) és – Csehország, Lengyelország és Szlovénia után – a negyedik legalacsonyabbnak számított a közép-európai uniós tagállamok között. Magyarországon tíz év alatt 11,2%-ról közel a harmadára csökkent a munkanélküliség.

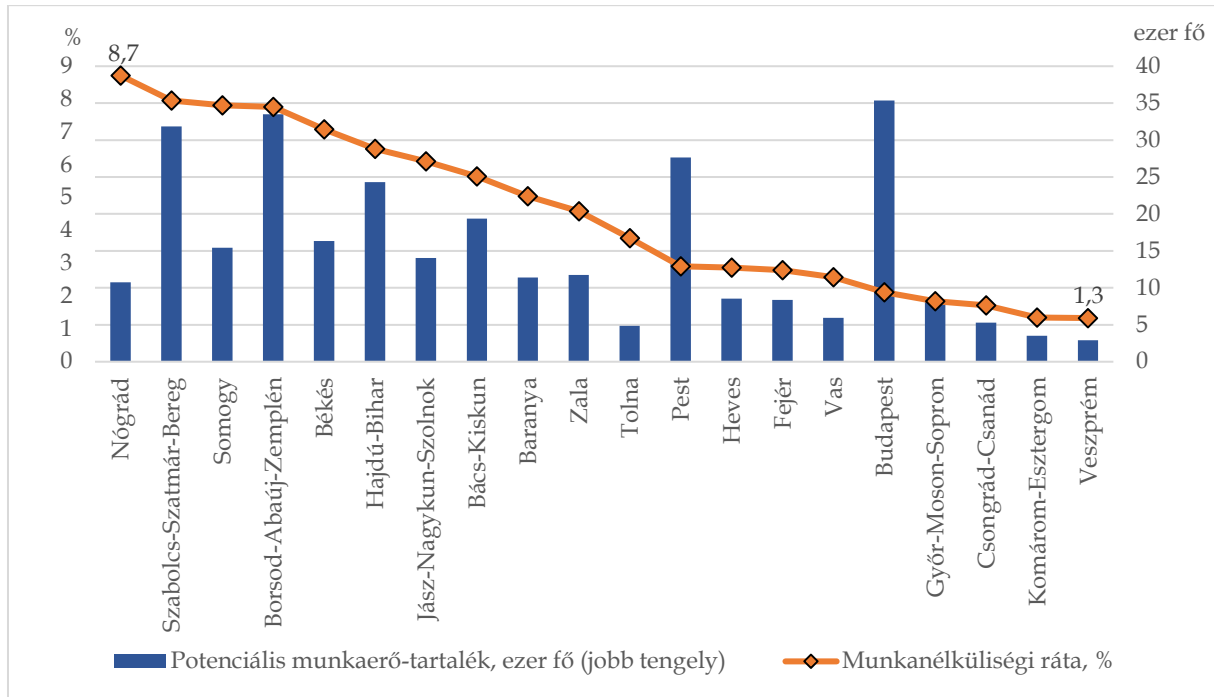
Munkanélküliségi ráta az EU tagállamok 15-74 éves népessége körében  
(2023. I. negyedév, %)



Forrás: Eurostat

A KSH adatai alapján 2010 első negyedévében a 15-74 éves népesség körében a munkanélküliek száma még közel félmillió főt (493,8 ezer fő), a munkanélküliségi ráta pedig a 11,4%-ot tett ki. **2023. január-márciusban a munkanélküliek száma 198,8 ezer fő volt, a munkanélküliségi ráta pedig 4,1%.** 2022 első negyedévéhez képest a munkanélküliek száma mintegy 17,8 ezer fővel, a munkanélküliségi ráta pedig 3,7%-ról 4,1%-ra nőtt. Jelentős földrajzi különbségek figyelhetők meg a munkanélküliségi ráta tekintetében. **2023 első negyedévében Veszprém és Komárom-Esztergom vármegyékben volt a legalacsonyabb (1,3-1,3%), Nógrád vármegyében pedig a legmagasabb (8,7%) a munkanélküliségi ráta.** Az országos átlagnál Észak-Alföld régió vármegyéiben, továbbá Nógrád, Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Bács-Kiskun, Baranya és Zala vármegyében magasabb volt a munkanélküliségi ráta. Az ország potenciális munkaerő-tartalékának (299,2 ezer fő) több mint fele az Alföldön és Észak-Magyarországon (164,0 ezer fő, 54,8%), közel negyede a Dunántúlon (72,2 ezer fő, 24,1%), ötöde a fővárosban és Pest vármegyében (63,0 ezer fő, 21,1%) található. **A legnagyobb potenciális munkaerőtartalékkal Budapest (35,3 ezer fő), Borsod-Abaúj-Zemplén (33,5 ezer fő), Szabolcs-Szatmár-Bereg (31,8 ezer fő), Pest (27,7 ezer fő), Hajdú-Bihar (24,3 ezer fő) és Bács-Kiskun vármegye (19,4 ezer fő) rendelkezik a 19 vármegye és a főváros viszonylatában.**

## Magyarországi munkanélküliségi ráta és potenciális munkaerőtartalék a 15–74 éves népesség körében vármegyei bontásban (2023. I. negyedév, %, illetve ezer fő)



Forrás: KSH

**2023. március – májusban a 15–74 éves munkanélküliek száma 26,8 ezer fővel, 191,5 ezer főre nőtt az előző év azonos időszakához képest. Ezzel összhangban a munkanélküliségi ráta egy év alatt 0,5 százalékponttal, 3,9%-ra emelkedett.<sup>31</sup> A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adatai alapján 2023. júniusban 224.169 álláskeresőt tartottak nyilván, ami 6.140 fős (2,7%-os) csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. A nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség 3,6%-át tették ki.<sup>32</sup> Az MNB júniusi előrejelzése szerint az év hátralevő részében a konjunktúra élénkülésével összhangban a munkanélküliségi ráta enyhén csökken és 2024-re a munkanélküliség visszatérhet a koronavírus járvány előtti szintekre. A jegybank prognózisa alapján a munkanélküliségi ráta 2023-ban 3,6–3,7%-ot, 2024-ben pedig 3,1–3,6%-ot érhet el.<sup>33</sup>**

### 6. Külföldi közvetlen beruházások (FDI) <sup>34</sup>

**A globális FDI-áramlás 2022-ben több mint 12%-kal csökkent, így megközelítőleg 1.300 milliárd dollárt ért el. A visszaesés a világgazdaságot érintő számos válságra vezethető vissza, ezek közül is az ukrajnai háború, a magas élelmiszer- és energiaárak, valamint a számos országot érintő növekvő adósságteher emelhető ki.**

<sup>31</sup> Forrás: [KSH](#)

<sup>32</sup> Forrás: [NFSZ](#)

<sup>33</sup> Forrás: [MNB](#)

<sup>34</sup> Forrás: [UNCTAD](#)



A nemzetközi projektfinanszírozásban érintett tranzakciók és a határokon átnyúló fúziók és felvásárlások különösen kitettek voltak a szigorodó finanszírozási feltételeknek, az emelkedő kamatoknak és a tőkepiaci bizonytalanságnak.

**A világszintű FDI-áramlás 2022-es visszaesését a fejlett gazdaságokban leginkább a multinacionális vállalatok pénzügyi tranzakciói okozták.** Ebben az országcsoportban az FDI-beáramlás közel 37%-kal, 378 milliárd dollárra csökkent. **A visszaesés döntően az Európai Unióra vezethető vissza.**

**A fejlődő országokba áramló FDI értéke 4%-kal, 916 milliárd dollárra bővült, így a globális FDI-beáramlás több mint 70%-át tették ki a fejlődő országokba irányuló beruházások, ami rekord aránynak számít.** A Latin-Amerikába és a Karibi-térségbe áramló beruházások értéke közel 51%-kal nőtt, így 208 milliárd dollárt ért el, ami a valaha regisztrált legmagasabb értéknek számít.

#### **A külföldi közvetlen beruházások (FDI) alakulása 2020 és 2022 között (milliárd dollár)**

Régió	2020	2021	2022	Változás (2022/2021)	Változás (2022/2021, %)
<b>Világ</b>	<b>962</b>	<b>1 478</b>	<b>1 295</b>	<b>-183</b>	<b>-12,4%</b>
<b>Fejlett gazdaságok</b>	<b>315</b>	<b>597</b>	<b>378</b>	<b>-219</b>	<b>-36,7%</b>
Európa	133	51	-107	-158	
<i>Európai Unió</i>	<i>116</i>	<i>152</i>	<i>-125</i>	<i>-277</i>	
Észak-Amerika	123	453	338	-115	-25,4%
<b>Fejlődő gazdaságok</b>	<b>647</b>	<b>881</b>	<b>916</b>	<b>35</b>	<b>4,0%</b>
Afrika	39	80	45	-35	-43,8%
Ázsia	516	662	662	0	0,0%
Kelet-Ázsia	285	334	324	-10	-3,0%
Délkelet-Ázsia	119	213	223	10	4,7%
Dél-Ázsia	71	53	57	4	7,5%
Nyugat-Ázsia	35	56	48	-8	-14,3%
<i>Latin-Amerika és a Karibi-térség</i>	<i>90</i>	<i>138</i>	<i>208</i>	<i>70</i>	<i>50,7%</i>

**A zöldmezős beruházásokra vonatkozó adatok az átfogó FDI számokhoz képest pozitívabb képet festenek, a vonatkozó bejelentések száma 15%-kal nőtt 2022-ben.** A legtöbb bejelentett zöldmezős beruházás az Egyesült Államokat (2.075 darab projekt), az Egyesült Királyságot (1.230), Indiát (1.008), az Egyesült Arab Emírségeket (997) és Németországot (984) érinti. Kiemelendő továbbá, hogy **a fejlődő országokban 37%-kal nőtt a bejelentett zöldmezős beruházások száma.**

Az iparági trendeket tekintve kiemelendő, hogy a projektek száma az infrastruktúra területén és azon szektorok kapcsán emelkedett, amelyek az ellátási láncok átstrukturálása kapcsán növekvő nyomást tapasztalnak, ide értve az elektronikai ágazatot, a járműgyártást, továbbá a gépipart. **A globális félvezetőhiányra adott válaszként az öt legnagyobb zöldmezős beruházás közül három érinti a félvezetők gyártását.**

Az Amerikai Egyesült Államok 2021-hez hasonlóan a tavalyi évben is az FDI-áramlás első számú célpontja volt. Kína szintén megőrizte a második pozíciót. A rangsorban az első uniós ország (Svédország) csak a 9. helyen szerepel.

### A beáramló külföldi közvetlen beruházások (FDI) húsz legfontosabb célországa 2022-ben

Helyezés	Ország	Milliárd USD
1	Amerikai Egyesült Államok	285
2	Kína	189
3	Szingapúr	141
4	Hongkong, Kína	118
5	Brazília	86
6	Ausztrália	62
7	Kanada	53
8	India	49
9	Svédország	46
10	Franciaország	36
11	Mexikó	35
12	Spanyolország	35
13	Japán	33
14	Lengyelország	29
15	Izrael	28
16	Egyesült Arab Emírátságok	23
17	Indonézia	22
18	Olaszország	20
19	Chile	20
20	Dél-Korea	18

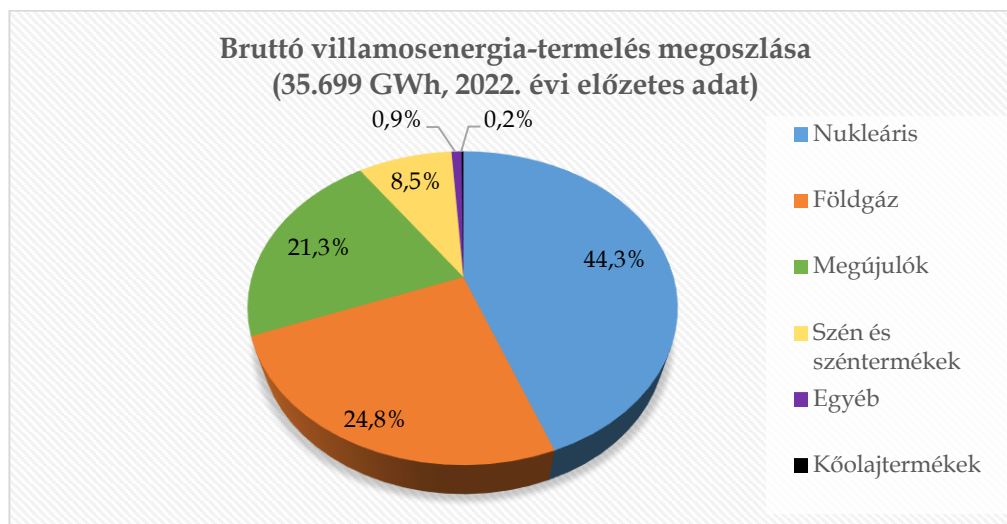
Az UNCTAD megállapításai szerint a nemzetközi gazdasági környezet a 2023. évben továbbra is tele van kihívásokkal. Bár a beruházási trendeket alakító negatív hatások némileg alábbhagytak, nem tűntek el teljesen. A geopolitikai feszültségek továbbra is magasak. A pénzügyi szektor zavarai növelték a befektetők bizonytalanságát. Az UNCTAD várakozásai alapján 2023-ban tovább fog folytatódni a globális FDI-áramlás csökkenése.

## 7. Villamosenergia-termelés<sup>35</sup>

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) 2022. évi előzetes adatai alapján a bruttó villamosenergia-termelés 35.699 GWh volt, amely 1,2%-kal alacsonyabb a 2021. évi értéknél (36.120 GWh). A teljes hazai villamosenergia-felhasználás 47.850 GWh volt, ami 2,1%-os csökkenés az előző évi értékhez képest. A nettó import aránya az összes felhasználáson belül 25,4% volt, ami 0,7 százalékpontos csökkenés a 2021. évi adathoz képest. A hazai bruttó villamosenergia-termelés közel kétharmada (65,6%-a) karbonsemleges, míg

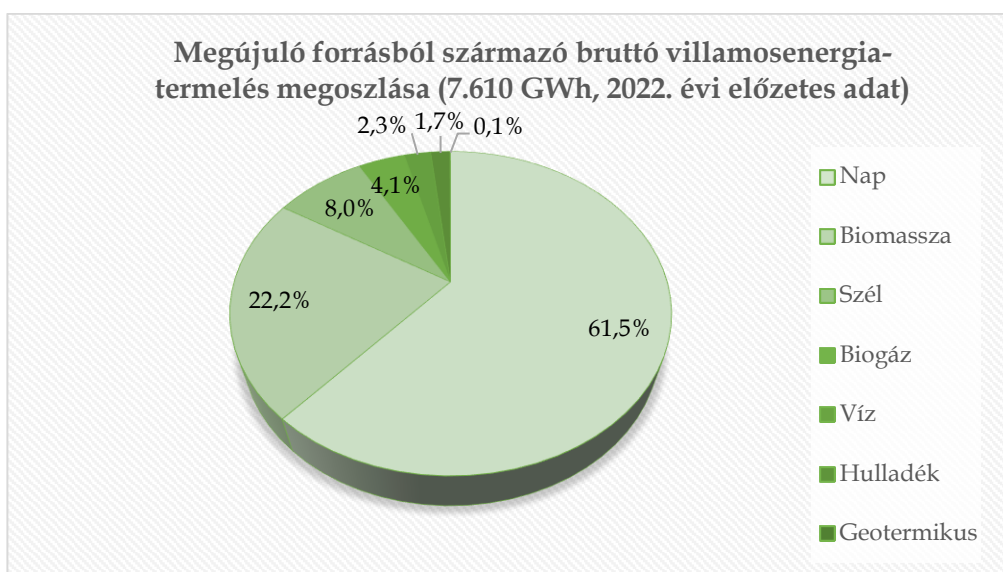
<sup>35</sup> Forrás: [MEKH](#)

mintegy egyharmada (33,5%) fosszilis energiaforrásból származott. A villamosenergia-termelés 44,3%-a nukleáris, 24,8%-a földgáz, 21,3%-a megújuló forrásból származott, a szén és széntermékek részaránya pedig 8,5%-ot tett ki.



Forrás: MEKH

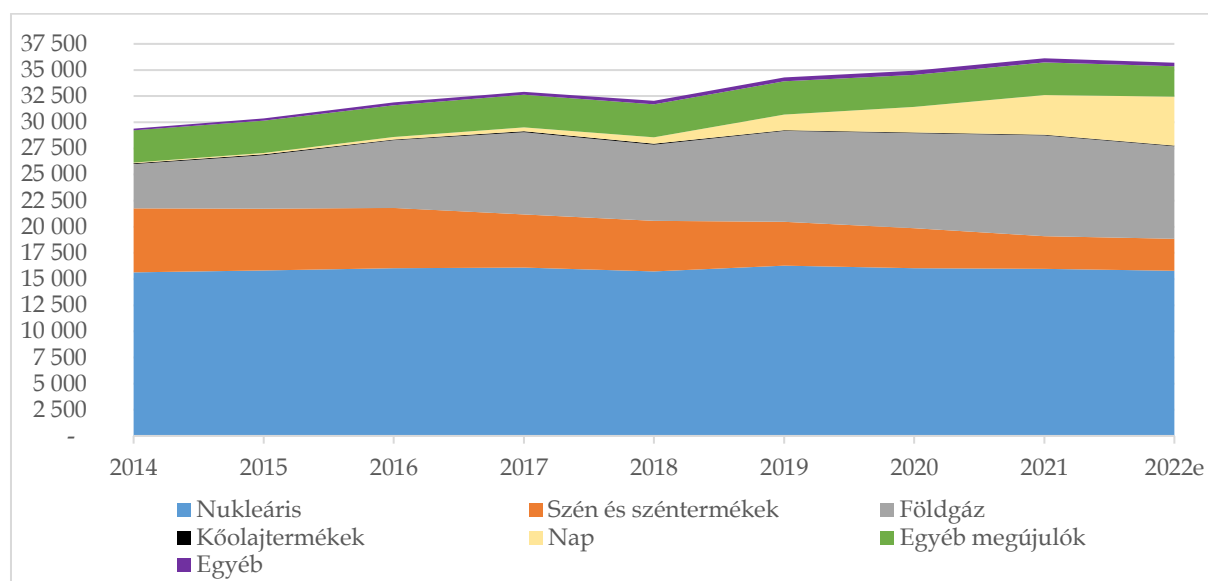
A MEKH előzetes adatai alapján 2021-hez képest a megújuló forrásból származó villamosenergia termelés 10,1%-kal (7.610 GWh-ra) emelkedett, ugyanakkor a földgázból előállított áram mennyisége 8,4%-kal (8.845 GWh-ra) visszaesett. A szén és széntermékekből termelt villamosenergia mennyisége 1,9%-kal (3.046 GWh-ra), a nukleáris alapú energiatermelés pedig 1,1%-kal (15.812 GWh-ra) mérséklődött. A megújuló energiából történő áramtermelés 61,5%-a (4.682 GWh) napenergiából származott, melynek több mint egyharmadát (33,7%-át) a háztartási méretű kiserőművek biztosították. Jelentős energiaforrásnak számít a biomassza is, melynek súlya 22,2%-os (1.693 GWh) a megújuló áramtermelésen belül. A megújuló forrásból származó hazai villamosenergia termelésben továbbra is mérsékelt a szélenergia és a biogáz részaránya, amely a 2022. évi előzetes adatok szerint sorrendben 8,0% (610 GWh) és 4,1% (313 GWh) volt. Noha geotermikus energia és a kommunális hulladék szerepe marginális a villamosenergia-termelésben, ugyanakkor a megújuló forrású hazai hőenergia-termelés közel fele ebből a két forrásból származik.



Forrás: MEKH

**2014-2022. között összeségében 21,4%-kal nőtt a hazai bruttó villamosenergia-termelés.** A teljes áramtermelés 6.296 GWh-s emelkedése egyrészt a napenergia termelés 2017-2018. óta tartó látványos felfutásának eredménye. A **napenergia alapú villamosenergia-termelés 2014-2022. között 4.615 GWh-val nőtt.** Másrészt **2014-2022. között a földgáz alapú áramtermelés is 108,6%-kal, a napenergiatermeléssel közel azonos mértékben (4.605 GWh-val) bővült.** Ezzel szemben a szén és széntermék alapú áramtermelés ez idő alatt mintegy felére (6.114 GWh-ról 3.046 GWh-ra) esett vissza. A Paks I. atomerőmű révén a **nukleáris alapú villamosenergia-termelés lényegében stagnált (1,0%-os növekedés), de 2014-2022. között a részesedése a teljes hazai áramtermelésben fokozatosan 53,2%-ról 44,3%-ra csökkent.** A napenergián kívüli megújulókból származó áramtermelés 5,1%-kal (3.084 GWh-ról 2.929 GWh-ra) mérséklődött.

**Bruttó villamosenergia-termelés változása energiahordozók szerint (2014-2022, GWh)**



Forrás: MEKH